

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 1956, sp. zn. Cz 502/56

Číslo: 18/1957

Právní věta:

Povinnost vlastníků pozemků zřizovat rozhrady mezi pozemky nelze dovodit ani z ustanovení § 141 obč. zák., ani z ustanovení § 109 obč. zák.

Povinnost taková by tu mohla být jediné podle § 353 obč. zák., jestliže jednáním vlastníka pozemku je vážně ohrožován pozemek sousedův.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.10.1956

Spisová značka: Cz 502/56

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Rozhrady mezi pozemky, Vlastnické právo, Vlastnictví

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobci uvedli v žalobě, že drůbež a jiné domácí zvířectvo vniká ze sousedního pozemku žalovaných do jejich zahrady a působí tam škody. Domáhají se proto, aby žalovaní byli zavázáni svůj pozemek oplotit.

Lidový soud v Sokolově žalobě vyhověl. Dospěl k závěru, že vzhledem k místní zvyklosti jsou žalovaní podle § 141 obč. zák. povinni se starat a udržovat na svém pozemku oplocení po levé straně od vchodu tak, jak o to žalobci žádají.

Krajský soud v Karlových Varech odvolání žalovaných nevyhověl a potvrdil rozsudek lidového soudu. K odůvodnění lidového soudu, z něhož rovněž vycházel, ještě dodal, že povinnost žalovaných oplotit svůj pozemek plyne též z §§ 109, 353 obč. zák., při čemž měl za to, že mezi uživateli městských zahrad je při nedostatku hraničních plotů vždy třeba předpokládat ohrožení.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že uvedenými rozsudky krajského soudu v Karlových Varech a lidového soudu v Sokolově byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Především je třeba poznamenat, že § 141 obč. zák. upravuje jen otázku vlastnického práva k mezím, plotům, zdím a podobným rozhradám už zřízeným. Neupravuje tedy povinnost vlastníků pozemků takové rozhrady zřizovat. Proto se toto ustanovení žalobního nároku netýká.

V novém občanském zákoníku není ani jiného ustanovení, které by ukládalo vlastníkům pozemku povinnost, o kterou jde, všeobecně a nezávisle na jiných okolnostech, jak tomu bylo na př. podle § 858 věty druhé o. z. o. Zejména není takovým ustanovením § 109 věta první obč. zák., podle něhož musí se vlastník věci zdržovat všeho, čím by své sousedy obtěžoval nad míru přiměřenou poměrům, nebo čím by vážně ohrožoval výkon jejich práv. Obtěžováním sousedů by sice mohlo být i pouštění drůbeže na jejich pozemek, avšak za podmínek uvedených v § 109 větě první obč. zák. by se soused mohl domáhat jen toho, aby se vlastník věci těchto zásahů zdržel, t. j. drůbež na sousední pozemek nepouštěl, nikoli však toho, aby postavil na svém pozemku plot nebo jiné vhodné zařízení.

Postavení plotu by bylo lze se tudíž domáhat jediné podle § 353 obč. zák., podle něhož v případě vážného ohrožení se může ohrožený domáhat, aby soused ohrožovateli zakázal jednání, které by mohlo vést ke škodě, nebo aby mu uložil provést opatření k odvrácení hrozící škody. Pokud by tedy ono vážné ohrožení záleželo v pouštění drůbeže na sousední pozemek, mohlo by opatření k odvrácení hrozící škody záležet i v tom, že ohrožovatel zřídí na svém pozemku vhodný plot. Zda tu je vážné ohrožení, musí ovšem soud posoudit na podkladě zjištěného skutkového stavu. Bude záležet na tom, zda žalovaný skutečně pouští drůbež na pozemek žalobců a zda a jaká škoda by mohla vzniknout na tomto pozemku atd. Skutkový stav v tomto směru však v souzeném případě soud prvního stupně pro svůj odchýlný právní závěr nezjišťoval. Odvolací soud pak tyto vady nenapravil, nýbrž vycházel z pouhého dohadu, totiž že se mezi uživateli městských sadů takové ohrožení předpokládá.